

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ 2019

Τα εθνικά πλαίσια προσόντων συμβάλλουν στην προσέγγιση των ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και στην προσέγγισή τους με τους τελικούς χρήστες

Επί σειρά ετών, το ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων (ΕΠΠ) και τα εθνικά πλαίσια προσόντων (ΕΘΠΠ) έχουν συμβάλει στο χτίσιμο γεφυρών μεταξύ των διαφόρων χωρών και συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλη την Ευρώπη. Έχουν συμβάλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης στα προσόντα μεταξύ των διαφόρων χωρών και συστημάτων, προωθώντας την ποιότητα, τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα. Πολλά πλαίσια εθνικών προσόντων είναι πλέον πλήρως λειτουργικά και έχουν ενσωματωθεί σε ικανοποιητικό βαθμό στα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, επικαιροποιούνται και υποστηρίζουν συνέργειες μεταξύ των ευρωπαϊκών πολιτικών και εργαλείων όπως ο επαγγελματικός προσανατολισμός, η επικύρωση και το Europass. Το ΕΠΠ, που βασίζεται στα μαθησιακά αποτελέσματα, είναι ο κεντρικός κόμβος που διασυνδέει όλα τα εθνικά πλαίσια προσόντων της Ευρώπης.

Εδώ και πολλά χρόνια ⁽¹⁾, το Cedefop παρακολουθεί την εξέλιξη των εθνικών πλαισίων προσόντων και έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην πρόοδο του ΕΠΠ ⁽²⁾. Το τρέχον έτος σηματοδοτεί ένα ακόμη βήμα πρόοδου στην πορεία του πλαισίου: η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάλεσε τις συμμετέχουσες χώρες να συνδέσουν τις βάσεις δεδομένων προσόντων τους με τη **νέα διαδικτυακή πύλη του Europass** ⁽³⁾. Η νέα αυτή πύλη ενσωματώνει την πρώην **Διαδικτυακή πύλη για τις ευκαιρίες μάθησης και τα προσόντα («LOQ»**, που αποτελεί μέρος του «Ploteus»), αντικαθιστώντας την ως κεντρική πλατφόρμα της ΕΕ για πληροφορίες σχετικά με τα προσόντα. Υποστηρίζοντας τη διαλειτουργικότητα των εθνικών και ευρωπαϊκών βάσεων δεδομένων προσόντων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιουργεί ένα καινούργιο εργαλείο για την υποστήριξη των ρυθμιστικών αρχών, των εργοδοτών, των ερευ-

νητών και των μεμονωμένων εκπαιδευόμενων σε όλη την Ευρώπη. Το Europass θα είναι η κοινή ευρωπαϊκή θυρίδα εξυπηρέτησης καθώς θα αποτελεί ενιαία πύλη για όλα τα προσόντα των διαφόρων εθνικών πλαισίων προσόντων.

Στη διαδικασία ΕΠΠ συμμετέχουν συνολικά 39 χώρες, εμβαθύνοντας και διευρύνοντας τα πλαίσια και τη συνεργασία τους ⁽⁴⁾. Επί του παρόντος επικεντρώνονται στο να καταστήσουν το περιεχόμενο και το προφίλ των επιμέρους προσόντων πιο διαφανές. Παρέχοντας ενσωματωμένες στις βάσεις δεδομένων τους πληροφορίες σχετικά με τα προσόντα ⁽⁵⁾, διευρύνουν τις δράσεις προσέγγισης στους ενδιαφερόμενους και το ευρύτερο κοινό, όχι μόνο σε εθνικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Οι χώρες έχουν επίσης διευρύνει το πεδίο εφαρμογής των εθνικών πλαισίων προσόντων. Στα περισσότερα εθνικά πλαίσια περιλαμβάνονται πλέον όλα τα αναγνωρισμένα σε εθνικό επίπεδο τυπικά προσόντα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), της γενικής εκπαίδευσης, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης ενηλίκων. Τα τελευταία χρόνια, περιλαμβάνουν επίσης προσόντα που αναγνωρίζονται με τη χορήγηση σχετικών τίτλων εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συμβάλλουν στην επικύρωση της

⁽¹⁾ Από την πρώτη διαβούλευση σχετικά με μια σύσταση για το ΕΠΠ το 2005.

⁽²⁾ Η **αναθεωρημένη σύσταση για το ΕΠΠ** δημοσιεύτηκε το 2017.

⁽³⁾ Το νέο Europass άρχισε να εφαρμόζεται την 1η Ιουλίου 2020.

⁽⁴⁾ Τα κράτη μέλη της ΕΕ, οι χώρες ΕΖΕΣ (Ισλανδία, Νορβηγία και Λιχτενστάιν και Ελβετία), οι υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες (Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Μαυροβούνιο, Σερβία και Τουρκία), οι δυνάμει υποψήφιες χώρες (Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κοσσυφοπέδιο) και το Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽⁵⁾ Οι χώρες έχουν καταλήξει σε συμφωνία σχετικά με τα βασικά δεδομένα που πρέπει να διατίθενται. Στο παράρτημα VI της σύστασης ΕΠΠ του 2017 απαριθμούνται τα στοιχεία για τα πεδία δεδομένων για την ηλεκτρονική δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τα προσόντα με επίπεδο ΕΠΠ: απαιτούνται ο τίτλος προσόντος, το πεδίο ISCED, η χώρα, το επίπεδο του ΕΠΠ, η περιγραφή των σχετικών με το προσόν μαθησιακών αποτελεσμάτων και χορηγών φορέας/αρμόδια αρχή. Προαιρετικά στοιχεία αποτελούν πληροφορίες σχετικά με τιτιστωτικές μονάδες/τον φόρτο εργασίας, τη διασφάλιση ποιότητας και τις προϋποθέσεις εισαγωγής.

μη τυπικής και άτυπης μάθησης ⁽⁶⁾. Με αυτό τον τρόπο οδηγούν τις εξελίξεις σε θέματα διά βίου μάθησης και επαγγελματικού προσανατολισμού.

Παράλληλα, οι χώρες αναζητούν στοιχεία σχετικά με την προστιθέμενη αξία που παρέχουν τα πλαίσια σε διάφορες ομάδες χρηστών, περιλαμβανομένων των σχεδιαστών προσόντων, των σπουδαστών και των εργοδοτών. Για να κατανοήσουν την τρέχουσα κατάσταση υλοποίησης και για να σχεδιάσουν το μέλλον, οι χώρες διενεργούν μελέτες παρακολούθησης των εθνικών πλαισίων προσόντων. Οι πλέον πρόσφατες μελέτες διενεργήθηκαν στη Σλοβενία και την Ελλάδα, ενώ μία άλλη έχει προγραμματιστεί στην Πορτογαλία ⁽⁷⁾.

ΔΥΟ ΠΡΟΣΙΤΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΠΠ

Διασύνδεση των επιπέδων εθνικών πλαισίων προσόντων με το ΕΠΠ

Οι χώρες εργάζονται προς την κατεύθυνση της επίτευξης του πρώτου στόχου του ΕΠΠ – η διασύνδεση («αντιστοίχιση») των εθνικών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων με το ΕΠΠ έχει σχεδόν ολοκληρωθεί. Η εν λόγω διαδικασία κατέχει εξαιρετική κεντρική θέση στην υλοποίηση του ΕΠΠ. Μέχρι στιγμής, έχει επιτευχθεί από 36 χώρες ⁽⁸⁾ και οι εναπομένουσες τρεις θα ακολουθήσουν σύντομα.

Ωστόσο, οι εκθέσεις αντιστοίχισης αποτελούν απλώς την αποτύπωση μιας δεδομένης χρονικής στιγμής. Καθώς τα συστήματα και τα πλαίσια διαρκώς εξελίσσονται, στη σύσταση ΕΠΠ 2017 οι χώρες καλούνται να επανεξετάζουν και να επικαιροποιούν κατά

περιόδους τις πληροφορίες στις οποίες βασίζονται οι εκθέσεις: όσο περισσότερο ακριβείς και επικαιροποιημένες είναι, τόσο πιο αξιόπιστο καθίσταται το ΕΠΠ και τόσο περισσότερο χρησιμοποιείται για τη σύγκριση των προσόντων. Έξι χώρες έχουν ήδη επικαιροποιήσει τις εκθέσεις τους ⁽⁹⁾. Οι εν λόγω επικαιροποιήσεις παρέχουν μια ευκαιρία ανανέωσης της επαφής με τους ενδιαφερομένους σε εθνικό επίπεδο και με το διεθνές κοινό.

Εντωμεταξύ, οι περισσότερες από τις χώρες που έχουν διασυνδέσει τα εθνικά πλαίσια προσόντων τους με το ΕΠΠ έχουν επίσης αυτοαξιολογήσει τα πλαίσιά τους με βάση το πλαίσιο τρίτοβάθμιας εκπαίδευσης της Μπολόνια (QF-EHEA) ⁽¹⁰⁾. Ο συνδυασμός αμφοτέρων έχει καταστεί συνήθης πρακτική.

Προβολή των εθνικών πλαισίων προσόντων και των επιπέδων ΕΠΠ

33 χώρες ⁽¹¹⁾ έχουν επίσης προχωρήσει προς την κατεύθυνση της επίτευξης του δεύτερου στόχου ΕΠΠ: την αναγραφή του αντίστοιχου επιπέδου ΕΠΠ/εθνικού πλαισίου προσόντων στα προσόντα που καταχωρούνται στις εθνικές βάσεις δεδομένων τους, στα διπλώματα και στα πιστοποιητικά που χορηγούν, καθώς και στα συμπληρώματα Europass. Κατ' αυτόν τον τρόπο προωθούνται τα οφέλη των εθνικών πλαισίων προσόντων υπέρ των τελικών χρηστών.

Ορισμένες χώρες έχουν ξεκινήσει να το πράττουν μόνο πρόσφατα ενώ άλλες έχουν μέχρι στιγμής προσδώσει προνομιακή θέση στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση έναντι της γενικής εκπαίδευσης. Η Δανία, η Εσθονία, η Πολωνία και η Σλοβενία, για παράδειγμα, έχουν ξεκινήσει να αναγράφουν σε όλα τα νέα πιστοποιητικά και διπλώματά τους τα προσόντα που είναι καταχωρισμένα στα εθνικά πλαίσια προσόντων. Η συνέχιση των εργασιών όσον αφορά τη διαδικασία αναγραφής θα είναι ουσιαστικής σημασίας για την προβολή και την ευρύτερη χρήση του ΕΠΠ.

ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ

⁽⁶⁾ Βλέπε επίσης τον [ευρωπαϊκό κατάλογο για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης 2018](#) που επικαιροποιείται τακτικά από το Cedefop σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF).

⁽⁷⁾ Στην [ιστοσελίδα έργων εθνικών πλαισίων προσόντων του Cedefop](#) περιλαμβάνεται πληθώρα πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων ενημερωτικών σημειωμάτων σχετικά με τις εξελίξεις στον τομέα των εθνικών πλαισίων προσόντων.

⁽⁸⁾ Αυστρία, Βέλγιο (Φλάνδρα και Βαλλονία), Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ισλανδία, Ιρλανδία, Ιταλία, Κοσσυφοπέδιο, Λετονία, Λιχτενστάιν, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Μαυροβούνιο, Κάτω Χώρες, Βόρεια Μακεδονία, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σερβία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Ελβετία, Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽⁹⁾ Βέλγιο (Φλάνδρα), Εσθονία, Λετονία, Μάλτα, Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Γαλλία και η Ιταλία σκοπεύουν να παρουσιάσουν τις επικαιροποιημένες εκθέσεις τους το φθινόπωρο του 2020.

⁽¹⁰⁾ Εκτός από το Βέλγιο (γαλλόφωνη και γερμανόφωνη κοινότητα), την Τσεχία, τη Γαλλία, την Ελλάδα, την Ιταλία, το Κοσσυφοπέδιο και τη Σλοβακία.

⁽¹¹⁾ Έως τον Μάρτιο του 2020: Βέλγιο (Φλάνδρα και Βαλλονία), Τσεχία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία καθώς και Ισλανδία, Κοσσυφοπέδιο, Λιχτενστάιν, Μαυροβούνιο, Βόρεια Μακεδονία, Νορβηγία, Ελβετία, Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΛΑΙΣΙΟ 1. ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΣΤΑ ΜΙΚΡΟ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

© Shutterstock/lightpoet

Τα μικρο-πιστοποιητικά πρέπει να γίνουν αντιληπτά στο πλαίσιο της εξέλιξης των συστημάτων προσόντων και πιστοποιητικών κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Η μετατόπιση στα μαθησιακά αποτελέσματα, η εισαγωγή των πλαισίων προσόντων, τα προγράμματα που βασίζονται σε ενότητες, η αναγνώριση των μικρο-πιστοποιητικών και η επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης διασυνδέονται μεταξύ τους: συμβάλλουν στη δημιουργία πιο ευέλικτων συστημάτων που μπορούν να ενσωματώνουν/αναγνωρίζουν ένα ευρύ φάσμα μεμονωμένων μαθησιακών αποτελεσμάτων και εμπειριών που αποκτώνται στο περιβάλλον της τυπικής, της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

Παρότι αναγνωρίζουν τη δυναμική για ευέλικτες λύσεις και λύσεις με επίκεντρο τους εκπαιδευόμενους, ορισμένοι ενδιαφερόμενοι ισχυρίζονται ότι τα συστήματα που ενσωματώνουν ένα σύνολο αποσπασματικών πιστοποιητικών ενδέχεται να υποστούν μείωση της διαφάνειας και να υπονομεύσουν το καθεστώς της ισχυρής αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που αποτελεί το θεμέλιο για τη μελλοντική προσαρμογή και αλλαγή των ατόμων (*).

(*) Η μελέτη του 2010 του Cedefop «*Changing qualifications in Europe*» (Μεταβαλλόμενα προσόντα στην Ευρώπη) αποτελεί σημείο αναφοράς για την εν λόγω θεώρηση εντός ενός ευρύτερου πλαισίου, ιδίως μέσω της σκιαγράφησης ενός συνόλου σεναρίων όσον αφορά την ανάπτυξη των συστημάτων προσόντων στην Ευρώπη έως το 2020.

Εθνικά πλαίσια προσόντων: προσπάθεια για πληρότητα

36 χώρες εργάζονται προς την κατεύθυνση της δι-αμόρφωσης ολοκληρωμένων πλαισίων ⁽¹²⁾. Πέραν των προσόντων τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης όλων των επιπέδων, τα οποία περιλαμβάνονται πλέον στα εθνικά πλαίσια προσόντων των περισσότερων χωρών, τα πλήρως ολοκληρωμένα πλαίσια θα περιλαμβάνουν ολοένα και περισσότερο προσόντα που αναγνωρίζονται με τη χορήγηση σχετικών τίτλων εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από ιδιώτες παρόχους, κλάδους, επιχειρήσεις και διεθνείς φορείς. Ορισμένες χώρες έχουν ήδη συμπεριλάβει νομικά κατοχυρωμένα προσόντα που αναγνωρίζονται με τη χορήγηση σχετικών τίτλων εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, π.χ. από άλλα υπουργεία ή εθνικούς οργανισμούς. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, για το σύστημα επαγγελματικών προσόντων της Κύπρου, τα συστήματα επαγγελματικών προσόντων της Εσθονίας, του Μαυροβουνίου, της Σλοβακίας και της Τουρκίας, και για το σύστημα εθνικών επαγγελματικών προσόντων της Σλοβενίας.

⁽¹²⁾ Η Τσεχία και η Ελβετία εφαρμόζουν χωριστά πλαίσια για τα προσόντα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και εκείνα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στο Ηνωμένο Βασίλειο (ENI), το πεδίο εφαρμογής του νέου πλαισίου είναι ευρύτερο σε σύγκριση με το προηγούμενο, δεδομένου ότι καλύπτει όλα τα νομικά κατοχυρωμένα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα. Τα επίπεδα 5 έως 8 συγκρίνονται με τα αντίστοιχα επίπεδα των πλαισίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Αγγλία, την Ουαλία και τη Βόρεια Ιρλανδία. Τα πλαίσια της Σκωτίας και της Ουαλίας είναι ολοκληρωμένα.

Ο αριθμός των χωρών που έχουν διαμορφώσει τα πλαίσια τους έτσι ώστε να συμπεριλάβουν μη εθνικά νομικά κατοχυρωμένα/ιδιωτικά προσόντα έχει αυξηθεί την περίοδο 2019-2020 και περιλαμβάνει πλέον τη Δανία, τη Γαλλία, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία, την Πολωνία, τη Σλοβενία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο-Σκωτία.

Η Ιταλία εργάζεται προς την κατεύθυνση της διαμόρφωσης ενός ολοκληρωμένου πλαισίου, το οποίο κατοχυρώθηκε νομικά το 2018. Ο **Ατλας εργασίας και προσόντων** της είναι μια βάση δεδομένων επαγγελματιών και προσόντων που αντικατοπτρίζει τον υψηλό αριθμό και την πολυμορφία των περιφερειακών προσόντων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Στην εν λόγω βάση δεδομένων έχουν συμπεριληφθεί μέχρι στιγμής 4 000 περιφερειακά προσόντα.

Η Φινλανδία έχει αρχίσει να αντιστοιχίζει επίπεδα σε ενότητες δεξιοτήτων, οι οποίες έχουν προσδιοριστεί με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα. Είναι παρόμοιες με προσόντα ή συνιστούν προϋπόθεση προσόντων. Μια ομάδα εργασίας αναζητά τον τρόπο με τον οποίο μπορεί το FiNQF να διευρυνθεί ώστε να συμπεριλάβει νέα προσόντα και νομικά κατοχυρωμένες ενότητες δεξιοτήτων. Ως αποτέλεσμα, τον Φεβρουάριο του 2017 συμπεριλήφθηκαν στο πλαίσιο νέες ενότητες δεξιοτήτων των επιπέδων 2 έως 7 του εθνικού πλαισίου προσόντων, ενώ από τον Μάρτιο του 2020 διοικητικοί κλάδοι και ομάδες ενδιαφερομένων μπορούν να υποβάλλουν προτάσεις για τη συμπερίληψη νέων ενότητων αυτού του είδους.

Η εν λόγω εξέλιξη πρέπει να ειπωθεί υπό το φως του αυξανόμενου ενδιαφέροντος των ευρωπαϊκών χωρών για τα μικρο-πιστοποιητικά, τα οποία θεωρείται ότι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο των προσπαθειών των ευρωπαϊκών χωρών για την επανεπίτευξη και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων στο πλαίσιο της αντίδρασης στην κρίση του Covid-19 και πέραν αυτής (βλέπε πλαίσιο 1 στη σελίδα 3).

Από την 1η Οκτωβρίου του 2019, το **Ίδρυμα Διαπίστευσης της Δανίας** αξιολογεί, κατόπιν αιτήματος των παρόχων, το επίπεδο των εν λόγω προσόντων, με βάση τα μαθησιακά τους αποτελέσματα. Ο στόχος είναι η προώθηση της διαφάνειας της αγοράς, η διασφάλιση της ποιότητας και η δημιουργία δυνατοτήτων εισόδου στο τυπικό σύστημα για κατόχους αυτού του είδους των προσόντων.

Στα τέλη του 2019, η Αυστρία άρχισε να προσδιορίζει το επίπεδο των μη νομικά κατοχυρωμένων προσόντων, που αποκτώνται, για παράδειγμα, μέσω μάθησης ενηλίκων, συνεχιζόμενης μάθησης και εργασίας στον τομέα της νεολαίας. Γι' αυτόν τον σκοπό, τον Νοέμβριο του 2019 δημιουργήθηκαν έξι σημεία εξυπηρέτησης εθνικού πλαισίου προσόντων. Οι πάροχοι προσόντων που επιθυμούν να συμπεριληφθεί ένα προσόν στο εθνικό πλαίσιο προσόντων, μπορούν να υποβάλλουν αναλυτική περιγραφή σε ένα από τα εν λόγω σημεία εξυπηρέτησης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μαθησιακών αποτελεσμάτων και της διαδικασίας αξιολόγησης. Τα **σημεία εξυπηρέτησης εθνικού πλαισίου προσόντων** συμβουλευούν και υποστηρίζουν τους παρόχους σε ό,τι αφορά την υποβολή των προσόντων τους προς συμπερίληψη στο εθνικό πλαίσιο προσόντων, διασφαλίζοντας ότι πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια ποιότητας και ότι είναι διαθέσιμες όλες οι πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία ώστε να είναι εφικτή η λήψη απόφασης σχετικά με τη συμπερίληψη στο εθνικό πλαίσιο προσόντων και τον προσδιορισμό του επιπέδου.

Προπαρασκευαστικές εργασίες σχετικά με τη συμπερίληψη των μη τυπικών προσόντων έχουν επίσης ξεκινήσει στην Ιρλανδία.

ΠΛΑΙΣΙΟ 2. ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ

Το 2019, ο τροποποιητικός νόμος περί προσόντων και διασφάλισης ποιότητας ενίσχυσε τον κανονιστικό ρόλο του φορέα του ιρλανδικού κράτους που είναι αρμόδιος για το εθνικό πλαίσιο προσόντων, ο **QQI (φορέας Ποιότητας και Προσόντων Ιρλανδίας)**, παρέχοντάς του διά νόμου εξουσία να συμπεριλαμβάνει προσόντα από σειρά χορηγούντων φορέων. Προκειμένου το εθνικό πλαίσιο να είναι ολοκληρωμένο και να αναγνωρίζει όλα τα μαθησιακά επιτεύγματα που συνάδουν με τους στόχους του, εκχωρούνται

στον QQI διά του νόμου εξουσίες να δημιουργήσει μια νέα κατηγορία χορηγούντων φορέων, οι οποίοι θα ονομάζονται «καταχωρημένοι χορηγούντες φορείς». Ιδιωτικοί, επαγγελματικοί και διεθνείς χορηγούντες οργανισμοί θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν αίτηση στον QQI προκειμένου να καταστούν καταχωρημένοι χορηγούντες φορείς με σκοπό να συμπεριληφθούν τα προσόντα τους στο εθνικό πλαίσιο προσόντων. Οι αιτήσεις εξετάζονται με βάση τις δυνατότητες των φορέων ως χορηγούντων οργανισμών και τη χρησιμότητα του προσόντος που παρουσιάζεται προς συμπερίληψη. Η πολιτική και οι διαδικασίες για την υλοποίηση της δημιουργίας των καταχωρημένων χορηγούντων φορέων θα βασίζονται στις αρχές διασφάλισης ποιότητας της σύστασης ΕΠΠ.

Πηγή: Cedefop, NQF overview 2019, Ireland.

Εμπλουτισμός των εθνικών βάσεων δεδομένων προσόντων

Προκειμένου να ωφεληθούν οι τελικοί χρήστες, τα εθνικά πλαίσια προσόντων πρέπει να καθιστούν διαθέσιμες σαφείς πληροφορίες επί μεμονωμένων προσόντων. Για να αναζητήσουν εργασία ή σπουδές στο εξωτερικό, οι χρήστες πρέπει να μπορούν να συμβουλευτούν τη βάση δεδομένων προσόντων της χώρας που τους ενδιαφέρει. Το 2019, πολλές χώρες σημείωσαν πρόοδο όσον αφορά τη δημιουργία, τη συμπλήρωση και την ενσωμάτωση των εθνικών βάσεων δεδομένων προσόντων τους, οι οποίες εξυπηρετούν ένα ευρύ φάσμα σκοπών.

Οι 31 βάσεις δεδομένων των χωρών ⁽¹³⁾ εξακολουθούν να παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές. Δεν παρέχουν περιγραφές των προσόντων με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα ούτε ένδειξη των επιπέδων ΕΠΠ/εθνικών πλαισίων προσόντων και τέλος δεν είναι όλες διαλειτουργικές. Πολλές εξ αυτών διατίθενται μόνο στις εθνικές γλώσσες. Οι περισσότερες βάσεις δεδομένων περιλαμβάνουν προσόντα της τυπικής εκπαίδευσης (προσόντα ΕΕΚ και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και οι μισές σχεδόν εξ αυτών περιλαμβάνουν προσόντα γενικής εκπαίδευσης), ενώ ορισμένες περιλαμβάνουν επίσης προσόντα που αναγνωρίζονται μέσω σχετικών τίτλων που χορηγούνται εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης: Βέλγιο (Φλάνδρα), Εσθονία, Γαλλία, Πολωνία και Σλοβενία.

⁽¹³⁾ Αλβανία, Αυστρία, Βέλγιο (Φλάνδρα και Βαλλωνία), Κροατία (δεν περιλαμβάνονται ακόμη επαγγελματικά προσόντα), Τσεχία (αφορά το μητρώο NSK), Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Κοσσυφοπέδιο, Λετονία, Λιχτενστάιν, Λιθουανία, Μάλτα, Μαυροβούνιο, Κάτω Χώρες, Βόρεια Μακεδονία, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Σουηδία, Ελβετία, Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Σερβία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η Ιταλία και η Ισλανδία είναι στο στάδιο των προπαρασκευαστικών εργασιών. Πηγή: Cedefop (επίκειται). Overview of NQF developments 2019, Auzinger et alii (μη δημοσιευθέν). Mapping and analysis of national databases and registers of qualifications.

Ωστόσο, καθώς η χρήση των μαθησιακών αποτελεσμάτων για τον προσδιορισμό και την περιγραφή των προσόντων έχει αυξηθεί την τελευταία δεκαετία, οι χώρες μπορούν πλέον να παρέχουν ενσωματωμένες πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο και το προφίλ των προσόντων, πέραν του χαρακτηρισμού τους βάσει επιπέδων.

Πλέον, οι βάσεις δεδομένων 10 περίπου χωρών είναι συνδεδεμένες με ευρωπαϊκές διαδικτυακές πύλες, ιδίως με το LOQ στο νέο Europass και περίπου πέντε χωρών με τον **πυλώνα προσόντων ESCO**.

Η Σλοβενία συνέδεσε πρόσφατα τη βάση δεδομένων της με τα LOQ και ESCO. Κατ' αυτόν τον τρόπο την καθιστά διαθέσιμη σε ενδιαφερόμενα μέρη πέραν των συνόρων της, επιτρέποντάς τους να εξετάζουν τα προσόντα της και να τα συγκρίνουν με τα αντίστοιχα των χωρών τους.

Μαθησιακά αποτελέσματα για τον σχεδιασμό και τη σύγκριση προσόντων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι καίριας σημασίας για την αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής και του προσανατολισμού των προσόντων καθώς και για την προώθηση μιας προσέγγισης της εκπαίδευσης και κατάρτισης με βάση τους εκπαιδευόμενους. Αποτελούν τη βάση της συγκρισιμότητας και της εμπιστοσύνης. Οι χώρες τα έχουν υιοθετήσει σταδιακά με σκοπό να προσδιορίζουν και να περιγράφουν τα προσόντα από την άποψη του τι προσδοκούν από τα άτομα να γνωρίζουν, να κάνουν και να κατανοούν μετά την ολοκλήρωση ενός προγράμματος ΕΕΚ και/ή την απόκτηση ενός τίτλου προσόντων (βλέπε επίσης **Cedefop 2009, 2016, 2017**).

Η εφαρμογή του ΕΠΠ και του εθνικού πλαισίου προσόντων, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη άλλων εργαλείων που βασίζονται στα μαθησιακά αποτελέσματα (**ESCO** και **WorldSkills standards specifications, WSSS**), έχουν παράσχει στο Cedefop τη δυνατότητα να διερευνήσει και να κατανοήσει τις ομοιότητες και τις διαφορές ως προς το περιεχόμενο και το προφίλ των προσόντων ΕΕΚ σε 10 ευρωπαϊκές χώρες ⁽¹⁴⁾. Η εν λόγω άσκηση αποκάλυψε ότι η αποτύπωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων των προσόντων με βάση τα υφιστάμενα σημεία αναφοράς μπορεί να συμβάλει στον προσδιορισμό μιας κοινής βάσης μεταξύ των χωρών.

Μέσω του διαρκούς διερευνητικού του έργου ⁽¹⁵⁾,

⁽¹⁴⁾ Cedefop (μη δημοσιευθέν). «First steps towards a learning-outcomes-based methodology for comparing VET-qualifications»· η μεθοδολογία ελέγχθηκε περαιτέρω σε συνεργασία με το ΕΙΕΕ και την UNESCO βάσει σύγκρισης τεσσάρων τίτλων προσόντων σε 26 χώρες παγκοσμίως· καθώς και στο πλαίσιο πρόσφατης μελέτης του Cedefop σχετικά με τα προσόντα ΑΕΕΚ στα επίπεδα ΕΠΠ 3 και 4.

⁽¹⁵⁾ www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/comparing-vet-qualifications

το Cedefop πρωτοστατεί στις προσπάθειες διερεύνησης του δυναμικού των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Συμβολή στην επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης

Η διασύνδεση μεταξύ των εθνικών πλαισίων προσόντων και της επικύρωσης της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης έχει διερευνηθεί στις τακτικές επικαιροποιήσεις του **ευρωπαϊκού καταλόγου για την επικύρωση** από το 2010. Ο αριθμός των χωρών που έχουν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, διασυνδέσει τη μη τυπική και την άτυπη μάθηση με τα εθνικά πλαίσια προσόντων τους έχει αυξηθεί από 12 το 2010 σε 31 το 2018. Σε ορισμένες εξ αυτών, όπως το Βέλγιο, η Ελλάδα, η Κροατία, η Κύπρος, η Μάλτα, η Πολωνία και η Σλοβακία, η ανάπτυξη των εθνικών πλαισίων προσόντων έχει στην πραγματικότητα συμβάλει στην ανάληψη πρωτοβουλιών επικύρωσης. Η **αξιολόγηση** του 2020 της **σύστασης του 2012 για την επικύρωση** της μη τυπικής και άτυπης μάθησης καταδεικνύει, για παράδειγμα, ότι το Βέλγιο (Φλάνδρα) έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο ποιότητας που επιτρέπει τη διασφάλιση ποιότητας κύκλων μαθημάτων, βάσει του οποίου προκύπτει τίτλος επαγγελματικών προσόντων σε οποιοδήποτε επίπεδο. Κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι όλα τα άτομα που παρακολουθούν αυτού του είδους τους κύκλους μαθημάτων ή τις διαδικασίες αναγνώρισης της πρότερης μάθησης, που οδηγούν στους ίδιους επαγγελματικούς τίτλους, έχουν αποκτήσει το ίδιο σύνολο δεξιοτήτων μετά την ολοκλήρωση του κύκλου μαθημάτων ή της διαδικασίας.

Σύμφωνα με την έκδοση του 2018 του **καταλόγου για την επικύρωση**, τα προσόντα των εθνικών πλαισίων προσόντων σε 25 ευρωπαϊκές χώρες μπορούν να αποκτηθούν μέσω επικύρωσης. Αυτό είναι εφικτό, σε διαφορετικούς βαθμούς, όσον αφορά τις ενότητες, τις πιστωτικές μονάδες και τα τμηματικά προσόντα Σε λίγες χώρες, όπως στη Γαλλία και το Λουξεμβούργο, όλα τα προσόντα εθνικού πλαισίου προσόντων, με εξαίρεση το γενικό απολυτήριο λυκείου, μπορούν να αποκτηθούν μέσω επικύρωσης της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης. Άλλες χώρες, όπως η Εσθονία, η Σλοβακία και η Σλοβενία, επικυρώνουν όλα τα προσόντα που είναι καταχωρημένα σε επαγγελματικά υπο-πλαίσια. Στην Τσεχία (όπου τα προσόντα ΣΕΕΚ περιλαμβάνονται στο εθνικό μητρώο προσόντων ΕΕΚ), τα προσόντα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και εκπαίδευσης ενηλίκων αποκτώνται πρωτίστως μέσω επικύρωσης της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

Σε 13 χώρες, σύμφωνα με τον κατάλογο για την επικύρωση του 2018, είναι εφικτή η απόκτηση τίτλου προσόντων (ή μερικής σειράς αυτών) μέσω πρωτοβουλιών των φορέων της αγοράς εργασίας:

στους εν λόγω φορείς περιλαμβάνονται συχνά πάροχοι κατάρτισης και εθνικές υπηρεσίες απασχόλησης καθώς και βιομηχανικά, εμπορικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια, τα οποία μπορούν να παράσχουν πιστοποίηση. Αντιθέτως, οι πρωτοβουλίες επικύρωσης στον τριτογενή τομέα σπάνια διασυνδέονται με τίτλο προσόντων· πιο συχνά επικεντρώνονται στη διαμορφωτική επικύρωση, τον προσδιορισμό και την τεκμηρίωση της μάθησης που λαμβάνει χώρα στον εν λόγω τομέα και όχι στην απόκτηση ενός τίτλου προσόντων του εθνικού πλαισίου προσόντων.

Προβολή της ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Η ανάπτυξη των εθνικών πλαισίων προσόντων έχει προκαλέσει συζήτηση προσανατολισμού σχετικά με την ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση⁽¹⁶⁾. Η ζήτηση επαγγελματιών υψηλής εξειδίκευσης παρουσιάζει αύξηση τα τελευταία χρόνια και, σύμφωνα με την **πρόβλεψη του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) σχετικά με τις δεξιότητες**, η εν λόγω τάση είναι πιθανό να συνεχιστεί. Η εν λόγω ζήτηση δεν αφορά μόνο τα πανεπιστημιακά πτυχία· αφορά ολοένα και περισσότερο τις δυνατότητες υψηλότερου επιπέδου επαγγελματικών δεξιοτήτων και πιστοποίησης για ειδικευμένους εργαζόμενους. Σε πολλές χώρες, αυτού του είδους τα προγράμματα και τα προσόντα παρέχονται εκτός της νομικά κατοχυρωμένης τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η παροχή τους είναι ετερογενής και συχνά αποσπασματική και μη διαφανής. Τα παραπάνω εμποδίζουν την κατανόηση και την εμπιστοσύνη έναντι των εν λόγω προσόντων.

Τα εθνικά πλαίσια προσόντων, με επίπεδα που βασίζονται στα μαθησιακά αποτελέσματα, έχουν συμβάλει στη ανακάλυψη της πολυμορφίας και της αυξανόμενης σημασίας της παροχής ΕΕΚ στα επίπεδα ΕΠΕΠ 5 έως 8· επίσης συμβάλλουν στη δόμησή της. Έντονη εξακολουθεί να είναι η συζήτηση σχετικά με το μέλλον της ΕΕΚ σε αυτά τα επίπεδα. Το ελβετικό εθνικό πλαίσιο προσόντων έχει σχεδιαστεί ρητά με σκοπό να συμπεριλάβει σειρά επαγγελματικών προσόντων που κυμαίνονται από το επίπεδο 3 μέχρι το επίπεδο 8. Η Γερμανία **τροποποίησε τη νομοθεσία της τον Ιανουάριο του 2020** προκειμένου να ενισχύσει την ισότιμη κοινωνική αναγνώριση μεταξύ των ακαδημαϊκών σπουδών και της ανώτερης ΕΕΚ αποδίδοντάς τους διά του νόμου τα ίδια επίπεδα εθνικού πλαισίου προσόντων. Ο τίτλος *Meister* είναι πλέον διά του νόμου ισοδύναμος με το επαγγελματικό πτυχίο και οι μεταπτυχιακοί επαγγελματικοί τίτλοι με επίπεδα του εθνικού πλαισίου προσόντων είναι ισοδύναμοι με τα

μεταπτυχιακά πανεπιστημίου. Στην Αυστρία, οι ενδιαφερόμενοι καταβάλλουν προσπάθειες προς την κατεύθυνση του να προβάλουν περισσότερο τα προσόντα ανώτερης ΕΕΚ σε ένα χωριστό τμήμα του τομέα της εκπαίδευσης που ονομάζεται «άνωτη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση». Οι συζητήσεις σχετικά με το περιεχόμενο και την εφαρμογή του εν λόγω τμήματος ανώτερης ΕΕΚ συνεχίζονται⁽¹⁷⁾.

ΠΛΑΙΣΙΟ 3. ΑΝΩΤΕΡΗ ΕΕΚ ΚΑΙ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

Ο Εθνικός Οργανισμός Ανώτερης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης ιδρύθηκε το 2009 με σκοπό να παρέχει επαγγελματικά προσανατολισμένη ανώτερη εκπαίδευση (Yrkeshögskolan) και να διασφαλίζει ότι αυτή ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σουηδικής αγοράς εργασίας όσον αφορά τα προσόντα. Ο οργανισμός είναι επίσης αρμόδιος για τον συντονισμό του SeQF και πλέον έχει αναλάβει την αρμοδιότητα του συντονισμού της αναγνώρισης της πρότερης μάθησης. Το γεγονός ότι οι εν λόγω αρμοδιότητες έχουν ανατεθεί στον ίδιο κρατικό οργανισμό καταδεικνύει ότι η στενή διασύνδεση μεταξύ του εθνικού πλαισίου προσόντων και της επικύρωσης θεωρείται κείριας σημασίας, λαμβανομένης επίσης υπόψη της ενσωμάτωσης αλλοδαπών εργαζομένων στην εθνική αγορά εργασίας. Επίσης, ο οργανισμός θα συντονίζει τις τομεακές προσεγγίσεις επικύρωσης.

Αντίκτυπος στις αποφάσεις προσδιορισμού επιπέδων εθνικού πλαισίου προσόντων

Η χρήση κοινής γλώσσας μεταξύ των εθνικών συνόρων, των τομέων εκπαίδευσης και μεταξύ της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας είναι το ιδιαίτερα σημαντικό αποτέλεσμα της αποτύπωσης των εθνικών πλαισίων προσόντων με βάση το ΕΠΠ και του προσδιορισμού επιπέδων για τα προσόντα της χώρας με χρήση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ανάλογα με τη χώρα, η εν λόγω κοινή γλώσσα έχει αποδώσει διάφορα οφέλη:

- στη Γερμανία έχει βελτιώσει την αποδοχή της ισοτιμίας της κοινωνικής αναγνώρισης της γενικής (τριτοβάθμιας) εκπαίδευσης και της ΕΕΚ·
- στην Ελβετία, η χρήση των μαθησιακών αποτελεσμάτων για την περιγραφή των προφίλ και κανονισμών προσόντων έχει συμβάλει στη βελτίωση της συνοχής των επαγγελματικών ρυθμίσεων·
- το σκωτσέζικο πλαίσιο (SCQF), σύμφωνα με επισκόπηση του 2016, επηρεάζει τις αξιολογήσεις των παρόχων ΕΕΚ και βελτιώνει την ικανότητά τους να διαθέτουν εμπορικά προγράμματα καταχωρημένα στο SCQF, καθότι οι εκπαιδευόμενοι το εκλαμβάνουν ως εγγύηση ποιότητας·
- στη Βουλγαρία, η συζήτηση σχετικά με τον τρόπο

⁽¹⁶⁾ www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/5570

⁽¹⁷⁾ www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/does-austria-need-higher-vocational-education-and-training-education-segment?src=email&freq=daily

συσχέτισης του εθνικού πλαισίου προσόντων με το ΕΠΠ έχει οδηγήσει σε μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες εντός του εθνικού συστήματος ΕΕΚ· ■ στη Λιθουανία και την Εσθονία, η εφαρμογή του εθνικού πλαισίου προσόντων και οι συζητήσεις σχετικά με τη διαφάνεια των προσόντων οδήγησαν στον προσδιορισμό -και την αντιμετώπιση- των ανεπαρκειών όσον αφορά την παροχή προσόντων στο επίπεδο 5 του ΕΠΕΠ. Η Πορτογαλία σχεδίασε εκ νέου τα περιγράμματα επαγγελματικών προσόντων διότι διαπιστώθηκαν ανεπάρκειες κατά την περιγραφή τους με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Μια ιστορία χωρίς τέλος

Η ανάπτυξη των εθνικών πλαισίων προσόντων έχει ενοποιηθεί κατά το τελευταίο έτος, και τα αποτελέσματα της μακροχρόνιας αφανούς εργασίας των ενδιαφερόμενων μερών στην Ευρώπη και σε εθνικό επίπεδο επί των προσόντων και των πλαισίων αρχίζουν πλέον να γίνονται αισθητά. Η νέα θυρίδα εξυπηρέτησης, η διαδικτυακή πύλη Europass, θα συνδέει ολοένα και περισσότερες εθνικές βάσεις δεδομένων προσόντων και θα διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητά τους. Οι επαγγελματίες και το ευρύ κοινό θα μπορούν να αποκτούν πρόσβαση στις περιγραφές προσόντων. Το Europass θα παρέχει σειρά υπηρεσιών υποστήριξης που θα ωφελούν τους τελικούς χρήστες σε όλη την Ευρώπη οι οποίοι αναζητούν ευκαιρίες εργασίας και μάθησης στο εξωτερικό.

Οι χώρες θα συνεχίσουν να διευρύνουν και να ενσωματώνουν τις βάσεις δεδομένων τους. Το Cedefop εκτιμά ότι υπάρχουν περίπου 128 εκατομμύρια ενήλικες σε όλη την ΕΕ με δυνατότητα αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους ή επανειδίκευσης ⁽¹⁸⁾. Για την ικανοποίηση των πιεστικών αναγκών της αγοράς εργασίας που οφείλονται στην ψηφιοποίηση και τη βιομηχανική αλλαγή, εν μέρει επίσης στο πλαίσιο της αντίδρασης στη συνεχιζόμενη κρίση της Covid-19, οι χώρες είναι πιθανό ότι θα ενσωματώνουν ολοένα και περισσότερα προσόντα, τμηματικά προσόντα και μικρο-πιστοποιητικά στα εθνικά τους πλαίσια. Μέσω της ενσωμάτωσης των αποτελεσμάτων των εμπειριών τυπικής, μη τυπικής, άτυπης, ακόμη και τμηματικής μάθησης, τα εθνικά πλαίσια προσόντων θα ενθαρρύνουν τους παρόχους μάθησης να καταστήσουν το προϊόν τους πιο ευέλικτο, να αντιμετωπίσουν τις

ανάγκες των χρηστών για συντομότερους και πιο στοχευμένους (διαδικτυακούς) κύκλους μαθημάτων με σκοπό την αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους ή την επανειδίκευση και να παρέχουν τη δυνατότητα επικύρωσης της άτυπης και μη τυπικής μάθησης. Τα πλαίσια πιθανώς θα υποστηρίζουν ολοένα και περισσότερο την αξιοποίηση και την αποδοχή των δομικών στοιχείων της καθολικής διά βίου μάθησης και θα λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίζουν τη δυνατότητα μεταφοράς και «συσσώρευσης» τους.

Ωστόσο, οι προκλήσεις παραμένουν. Εξαρχής, η ανάπτυξη των εθνικών πλαισίων βασιζόταν στην πρωτοβουλία του τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενώ οι τομείς των επιχειρήσεων και της οικονομίας επέδειξαν μεγαλύτερη διστακτικότητα. Η εν λόγω έλλειψη προσέλκυσης των οικονομικών φορέων ενδέχεται να περιορίσει την ικανότητά τους να αντιμετωπίσουν, για παράδειγμα, τα ιδιωτικά προσόντα ή τα μικρο-πιστοποιητικά

Επίσης, οι χώρες που συμμετέχουν στο ΕΠΠ δεν έχουν ακόμη συμφωνήσει επί μιας διαδικασίας ανταλλαγής πληροφοριών και απλούστευσης των προσεγγίσεών τους όσον αφορά την αντιστοίχιση επιπέδων στα διεθνή προσόντα. Επί του παρόντος, κάθε χώρα διασυνδέει τα εν λόγω προσόντα με το δικό της εθνικό πλαίσιο προσόντων· ο κίνδυνος διαφορών όσον αφορά τον προσδιορισμό επιπέδων είναι προφανής. Παρότι τα εθνικά πλαίσια προσόντων θεωρείται ότι περιφρουρούν την ποιότητα των προσόντων, η συνοχή μεταξύ των εθνικών πλαισίων προσόντων εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα, ιδίως δεδομένης της αμοιβαίας εμπιστοσύνης που έχει εμπεδωθεί με την πάροδο των ετών.

Για να αντιμετωπίσουν τις εν λόγω προκλήσεις, οι ενδιαφερόμενοι σε όλη την Ευρώπη πρέπει να κατανοήσουν βαθύτερα το περιεχόμενο και το προφίλ των προσόντων. Με σκοπό την υποστήριξη της δυνατότητας σύγκρισης και της ενσωμάτωσης των προσόντων μεταξύ των χωρών και των συστημάτων, πρέπει τα υφιστάμενα σε ευρωπαϊκό επίπεδο εργαλεία συσχέτισης, όπως το ESCO, να βελτιωθούν περαιτέρω και/ή να αναπτυχθούν νέα εργαλεία.

Οι ενδιαφερόμενοι που συμμετέχουν στην εφαρμογή των εθνικών πλαισίων προσόντων θα απαιτείται ολοένα και περισσότερο να συμμετάσχουν πιο ενεργά στις στρατηγικές των χωρών τους σχετικά με τις δεξιότητες. Τα εθνικά πλαίσια, με τη στενή διασύνδεσή τους με τις αγορές εργασίας και την επικέντρωσή τους στα μαθησιακά αποτελέσματα ως κοινής γλώσσας μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και των αγορών εργασίας, συμβάλλουν στη συνεχή επανεξέταση και ανανέωση των προσόντων. Διαδραματίζοντας έναν ολοένα και μεγαλύτερο ρόλο στον τρόπο με τον οποίο οι χώρες ανταποκρίνονται στις

⁽¹⁸⁾ Οι υπολογισμοί του Cedefop βασίζονται στην έρευνα εργατικού δυναμικού της Eurostat για το 2016, το σύνολο δεδομένων CSIS 2015, και στην έρευνα για τις δεξιότητες των ενηλίκων (PIAAC) του ΟΟΣΑ για το 2012 και το 2015. Περισσότερες πληροφορίες περιλαμβάνονται στη μελέτη που δημοσίευσε το Cedefop το 2020 με τίτλο «Empowering adults through upskilling and reskilling pathways» (Ενδυνάμωση των ενηλίκων μέσω της αναβάθμισης δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης).

ταχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες δεξιοτήτων, καθώς και στις προσπάθειές τους να παρέχουν επιλογές επανειδίκευσης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων στο εργατικό δυναμικό τους, τα ολοκληρωμένα εθνικά πλαίσια προσόντων μπορούν να συμβάλουν στο να διασφαλιστεί η συνοχή της πολιτικής μεταξύ των συστημάτων και των χωρών.

Στο πλαίσιο του **νέου θεματολογίου δεξιοτήτων**, που δρομολογήθηκε την 1η Ιουλίου 2020, η συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις δεξιότητες ⁽¹⁹⁾ θεωρείται το βασικό στοιχείο της ευρείας προσπάθειας

⁽¹⁹⁾ Σε αυτό το πλαίσιο, βλέπε τη μακροχρόνια εργασία του Cedefop σχετικά με την **πρόβλεψη για τις δεξιότητες, τις αναντιστοιχίες και το μέλλον των θέσεων εργασίας**.

αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης που πρέπει να αναλάβουν οι ευρωπαϊκές χώρες προκειμένου να διεκπεραιώσουν με απόλυτη επιτυχία την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση που επίκεινται. Με την πρόβλεψη σχετικά με τις δεξιότητες και την σε πραγματικό χρόνο ανάλυση των διαδικτυακών αγγελιών για εύρεση θέσεων εργασίας, το Cedefop έχει προετοιμάσει την επικαιροποίηση των ευρωπαϊκών και των εθνικών στρατηγικών για τις δεξιότητες ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

CEDEFOP

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης

Ενημερωτικό σημείωμα – 9150 EL

Αριθ. καταλόγου: TI-BB-20-005-EL-N

ISBN 978-92-896-3013-9, doi:10.2801/532647

Copyright © Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), 2020

Creative Commons Attribution 4.0 International

Τα ενημερωτικά σημειώματα εκδίδονται στα αγγλικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα ελληνικά, τα ισπανικά, τα ιταλικά, τα πολωνικά και τα πορτογαλικά, καθώς και στη γλώσσα της εκάστοτε χώρας που αναλαμβάνει την προεδρία της ΕΕ. Για να τα λαμβάνετε σε τακτική βάση, εγγραφείτε στην ακόλουθη διεύθυνση: www.cedefop.europa.eu/el/user/register

Άλλα ενημερωτικά σημειώματα και δημοσιεύσεις του Cedefop διατίθενται στον ιστότοπο: www.cedefop.europa.eu/EN/publications.aspx

Ευρώπης 123, Θεσσαλονίκη (Πυλαία), ΕΛΛΑΔΑ
Ταχυδρομική διεύθυνση: Cedefop service post, 57001, Θέρμη, ΕΛΛΑΔΑ
Τηλ. +30 2310490111, Φαξ +30 2310490020
Email: info@cedefop.europa.eu

www.cedefop.europa.eu